

तस्माद्यज्ञात्सर्वद्रुतः सम्भृतं पृषदाज्यम् ।

पशून्स्तौ चक्रे वायव्यान्वायुदेवताकान् तान् प्रसिद्धान् पशून् चक्रे ॥ ६ ॥

सर्वं द्रूयते यस्मिन्स सर्वद्रुतं तस्मात्पुरुषमेधाख्यात् यज्ञात् पृषदाज्यं दधिमि-
श्रमाज्यं (५.) सम्भृतम् सम्पादितम् दध्याज्यादिभोग्यज्ञातं सम्पादितमित्यर्थः पुरुषे-
णोति शेषः । तथा स पुरुषः वायव्यान्वायुदेवताकान् तान् प्रसिद्धान् पशून् चक्रे
उत्पादितवान् अन्तरिक्षदेवत्याः खलु वै पशव इति श्रुतेः अन्तरिक्षस्य च वायुदे-
वत्यवात्पशूनां वायुदेवत्वम् । तान्कान् ये चारण्याः अरण्ये भवाः हरिणादयः ये
च ग्रामभवा गवाश्चादयस्तान्पशून् चक्रे ॥ ६ ॥

तस्माद्यज्ञात्सर्वद्रुतं ऋचः सामानि जज्ञिरे ।

हन्दांसि जज्ञिरे तस्माद्यज्ञुस्तस्मादजायत ॥ ७ ॥

सर्वद्रुतः तस्माद्यज्ञात् ऋचः सामानि च जज्ञिरे उत्पन्नानि । हन्दांसि गाय-
त्रादीनि जज्ञिरे तस्माद्यज्ञुरप्यजायत । ऋग्यजुःसामभिश्च हन्दोभिश्च विना यज्ञा न
सिध्यन्ति ॥ ७ ॥

तस्मादश्वा अजायन्त ये के चोभयादतः ।

गावो ह जज्ञिरे तस्मात्तस्माज्जाता अजावयः ॥ ८ ॥

तस्माद्यज्ञात् अश्वाः अजायन्त उत्पन्नाः तथा ये के चाश्वातिरिक्ता गर्दभादयो
ऽश्वतराश्च उभयदतः उभयोर्भागयोर्दत्ता येषां ते उभयदतः हान्दसं दीर्घम् ऊर्ध्वाधो-
भागयोर्दत्तयुक्ताः सन्ति तेऽप्यजायन्त । तथा ह स्फुटं तस्माद्यज्ञात् गावः च जज्ञिरे ।
किं च तस्माद्यज्ञात् अजावयः अजाः अवयश्च जाताः । न हि पशुभिर्विना यज्ञः
सिध्येत् ॥ ८ ॥

तं यज्ञं बर्हिषि प्रौक्षन्पुरुषं ज्ञातमग्रतः ।

तेन देवा अयजन्त साध्या ऋषयश्च ये ॥ ९ ॥

यज्ञसाधने यज्ञशब्दः यज्ञं यज्ञसाधनभूतं तं पुरुषं पशुत्वमाभाव्य यूषे बद्धं ब-
र्हिषि मानसे यज्ञे प्रौक्षन् प्रोक्षितवन्तः प्रोक्षणादिभिः संस्कारैः संस्कृतवन्तः ।